

Anton Medved: Za pravdo in srce. Tragedija v 5 dejanjih. Založila „Katoliška tiskarna“. Do konca novembra je cena vezani knjigi 2 K 50, s prvim decembrom pa stopi prava cena v veljavo, ki znaša 3 K 50 h. — Ta drama znanega pesnika in pisatelja se je na našem odru že uprizorila in sicer s precejšnjim uspehom. Sedaj jo je pisatelj predelal in uprizori se iznova meseca novembra. Takrat se nam ponudi tudi prilika, da izpregovorimo kaj več o njej.

„**Slovenski sokolski koledar**“ za leto 1908. Uredil doktor G. v. S a j o v i c. III. letnik. V Kranju 1907. Izdal in založil vaditeljski zbor Sokola v Kranju. Tisk J. Blasnika naslednikov v Ljubljani. Cena? — Poleg običajne koledarske vsebine prinaša ta „Slovenski sokolski koledar“ več na Sokolstvo nanašajočih se statističnih in drugih sestavkov, izmed katerih omenjamo životopisa za Sokolstvo prezaslužnih Čehov dr. Miroslava Tyrša in Jindřicha Fügnerja.

Trgovski koledar za leto 1908. Uredila dr. R. Marn in Silv. Škrbinec. Drugi letnik. Izdalo in založilo „Slov. trg. društvo Merkur“ v Ljubljani. Tisk J. Blasnika naslednikov. Cena?

„**Etika in politika**“, predaval v „Akademiji“ 24. februarja 1907 profesor dr. Albert Bazala (Zagreb). Ta zanimiva brošurica se dobiva v knjigarni L. Schwennerja v Ljubljani in stane 30 h, s poštnino 35 h.

„**Zadnja kmečka vojska**“. Zgodovinska povest iz l. 1573. Spisal Avgust Šenoa, iz hrvaščine poslovenil L. J. Založila „Katoliška tiskarna“. Cena brošuri 1 K 60 h, vez. 2 K 60 h. — Junak te povesti je „kmečki kralj“ Matija Gubec, ki je svoje navdušenje za pravico in svobodo tlačnega kmečkega ljudstva poplačal z mučeniško smrtjo. Snov te povesti bode vedno mikala in ne motimo se nemara, ako trdimo, da se bodo jugoslovanski umetniki vedno zopet vračali k nji. „Zadnja kmečka vojska“ spada med najzanimivejše in najboljše povesti Avgusta Šenoa in bode gotovo tudi pri nas ugajala.

„**Istorija najnovejše slovenačke književnosti**“ (Zgodovina najnovejše slovenske književnosti) je naslov razpravi, ki jo objavlja gosp. dr. Ivan Prijatelj v „Letopisu Matice Srpske“ v Novem Sadu. (Knjiga 243. in 244.) Izraz „najnovejši“ se nanaša na dobo, odkar imamo nepretrgano in organizovano beletristično delovanje, na dobo izza „Slov. Glasnika“, odnosno Levstika. Prijateljeva „Zgodovina književnosti“ ni golo poročilo o tem, kar je bilo, marveč je tudi razjasnjevanje, zakaj je bilo, ne kaže samo slike oseb, ampak tudi ozadje. V dosedaj izišlem delu svoje razprave govori gosp. dr. Prijatelj razen o Levstiku, Erjavcu in Jenku tudi o Mandelcu, Zarniku in Mencingerju ter označuje vsebino in stališče njih del. Snov se mu kristalizuje in ko bo izkristalizovana, nam poda sigurno v slovenskem jeziku „Zgodovino najnovejše slovenske književnosti“.

Dr. Fr. Ilešič.

Vojnović Ivo: Smrt majke Jugovića. Dramska pjesma v tri pjevanja. Zagreb, 1907. Naklada Dioničke tiskare. —

Ta po našem mnenju najboljša Vojnovićeva drama se je igrala prvi pot na srbskem narodnem pozorišču v Belgradu dne 21. avgusta 1906, na hrvaškem narodnem kazališču v Zagrebu pa dne 6. februarja 1907; naše slovensko gledališče jo je postavilo (v prevodu prof. Jos. Westra) za tekočo sezono na program.

Končno sodbo o Vojnovićevem umotvoru bomo mogli izreči šele, ko bo stala junaška mati Jugovićeve na odru pred nami. To velja sicer vobče o vsakem dramskem delu, a ne izlahka o katerem toliko kakor o našem, saj ti prizori kar silijo na pozorišče, te besede kar hočemo slišati . . . Črke so tu premrtve in kot